

Briuselis, 2019 03 11
COM(2019) 131 final

2019/0073 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi TIR konvencijos administraciniame komitete dėl pasiūlymo iš dalies pakeisti Muitinės konvenciją dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR knygelėmis

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas teikiamas dėl sprendimo, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Muitinės konvencija dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR¹ knygelėmis (toliau – TIR konvencija) įsteigtime Administraciniame komitete dėl numatomo dalinių pakeitimų, susijusių su TIR asociacijomis ir muitinės įstaigomis, dalyvaujančiomis atliekant TIR operacijas, priėmimo.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. Muitinės konvencija dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR knygelėmis

1975 m. lapkričio 14 d. Muitinės konvencija dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR knygelėmis (toliau – TIR konvencija) siekiama supaprastinti tarptautinių krovinių gabenimą nuo išvykimo muitinės įstaigos iki paskirties muitinės įstaigos ir per tiek šalių, kiek reikia. TIR konvencija įsigaliojo 1978 metais. 2019 m. sausio mėn. buvo 76 Konvencijos šalys – 75 valstybės ir Europos Sąjunga. Europos Sąjunga TIR konvencijos šalis yra nuo 1983 m. birželio 20 d.² Visos valstybės narės yra TIR konvencijos šalys.

2.2. Administracinis komitetas

Administracinis komitetas veikia vadovaudamasis Muitinės konvencija dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR knygelėmis. Administracinis komitetas svarsto ir priima TIR konvencijos dalinius pakeitimus. Pasiūlymai teikiami balsavimui; kiekviena valstybė, kuri yra Konvencijos šalis ir kuriai atstovaujama Administracinio komiteto sesijoje, turi po vieną balsą. Sąjunga turi išimtinę kompetenciją muitų srityje, kurią reguliuoja TIR konvencija. Tačiau Sąjunga, kuri yra tarptautinė organizacija, neturi balso teisės. Visos valstybės narės yra Konvencijos šalys, turinčios balso teisę.

TIR konvencijos daliniai pakeitimai priimami dviejų trečdalių dalyvaujančių ir balsuojančių Konvencijos šalių balsų dauguma. Sprendimui priimti reikalingas kvorumas, kurį sudaro ne mažiau kaip vienas trečdalis valstybių, kurios yra Konvencijos šalys.

2.3. Numatomas Administracinio komiteto aktas

Administracinio komiteto posėdžiai vyks 2019 m. vasario 7 d. ir spalio 17 d. Viena iš posėdžių arba per neeilinę sesiją Administracinis komitetas turi priimti sprendimą dėl siūlomų Muitinės konvencijos dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR knygelėmis dalinių pakeitimų priėmimo (toliau – numatomas aktas).

Numatomo akto tikslai: i) patikslinti, kurios institucijos gali suteikti teisę asociacijai (-oms) būti garantu (-ais); ii) padidinti išvykimo ir (arba) paskirties muitinės įstaigų, kurios gali dalyvauti atliekant TIR transporto operaciją, skaičių ir iii) nustatyti reikalavimą skelbti informaciją apie išvykimo ir (arba) paskirties muitinės įstaigų, kuriose gali būti atliekamos TIR operacijos, skaičiaus ribojimą.

Pagal TIR konvencijos 59 ir 60 straipsnius numatomas aktas taps privalomas Konvencijos šalims. 59 straipsnis yra susijęs su TIR konvencijos pagrindinio teksto daliniais pakeitimais, ir jame nustatyta: „Kiekvienas pasiūlytas pakeitimas, išskyrus 60 straipsnyje numatytus atvejus,

¹ TIR reiškia *Transports Internationaux Routiers* arba tarptautinį vežimą keliais.

² 1978 m. liepos 25 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2112/78 dėl Muitinės konvencijos dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR knygelėmis (TIR konvencija) 1975 m. lapkričio 14 d. Ženevoje sudarymo (OL L 252, 1978 9 14, p. 1).

perduotas laikantis ankstesnės straipsnio dalies, visoms Susitariančiosioms šalims įsigalioja po trijų mėnesių, pasibaigus dvylikos mėnesių laikotarpiui nuo pakeitimo perdavimo dienos, jei per tą laiką Jungtinių Tautų Generalinis Sekretorius dėl pasiūlyto pakeitimo negavo nė vienos valstybės Susitariančiosios šalies prieštaravimų. Jeigu dėl siūlomo pakeitimo pateikiamas prieštaravimas pagal šio straipsnio 3 dalies nuostatas, pakeitimas laikomas nepriimtu ir neturi jokios galios.“

60 straipsnis yra susijęs su TIR konvencijos priedų daliniais pakeitimais, ir jame nustatyta: „Kiekvienas siūlomas 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 ir 10 priedų pakeitimas, svarstytas pagal 59 straipsnio 1 ir 2 dalis, įsigalioja tą dieną, kurią nustato Administracinis komitetas jo priėmimo metu, jeigu iki ankstesnės dienos, kurią Administracinis komitetas nustato tuo pačiu metu, vienas penktadalis valstybių Susitariančiųjų šalių arba penkios valstybės Susitariančiosios šalys, atsižvelgiant į tai, kuris skaičius yra mažesnis, nepraneša Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui, kad prieštarauja dėl pakeitimo. Šioje straipsnio dalyje nurodytus terminus Administracinis komitetas nustato dviejų trečdalių dalyvavusių ir balsavusių narių balsų dauguma.“

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SAJUNGOS VARDU

Sajunga pritaria siūlomų TIR konvencijos ir jos aiškinamųjų pastabų dalinių pakeitimų tikslams. Visų pirma, Sajunga pritaria tam, kad būtų patikslinta, kurios institucijos yra kompetentingos suteikti teisę asociacijoms būti garantuojančiomis asociacijomis; kad būtų padidintas muitinės įstaigų, kurios dalyvauja atliekant TIR operaciją, skaičius ir kad būtų nustatytas reikalavimas viešai skelbti informaciją apie išvykimo ir (arba) paskirties muitinės įstaigų, kuriose gali būti atliekamos TIR operacijos, skaičiaus ribojimą.

Konkrečiau, pasiūlymas dėl TIR konvencijos 6 straipsnio 1 dalies dalinio pakeitimo, žodžius „Kiekviena Susitariančioji šalis“ pakeičiant žodžiais „Kiekvienos Susitariančiosios šalies muitinė arba kitos kompetentingos institucijos“, grindžiamas Rusijos Federacijos prašymu atsižvelgti į tai, kad įvairių susitariančiųjų šalių administracinė tvarka yra nevienoda, todėl kompetentinga institucija, kuriai pavesta suteikti teisę asociacijai būti garantuojančia asociacija, kartais gali būti ne muitinės administracija. Siūloma formuluotė yra kompromisinis sprendimas, nes keletas susitariančiųjų šalių, įskaitant Europos Sąjungą, pareiškė susirūpinimą dėl pirminio pasiūlymo apskritai išbraukti žodžius „muitinė“, atsižvelgiant į nacionalinės ar tarptautinės teisės aktų reikalavimus. Siūlomas dalinis pakeitimas išplėstų nuostatos taikymo sritį ir suteiktų reikiamo lankstumo.

Pasiūlymas dėl TIR konvencijos 18 straipsnio trečios eilutės dalinio pakeitimo, žodį „keturių“ pakeičiant žodžiu „aštuonių“ ir straipsnį papildant nauja dalimi „Muitinė gali nustatyti, kad didžiausias jos teritorijoje esančių išvykimo (arba paskirties) muitinės įstaigų skaičius yra mažesnis kaip septyni, bet ne mažesnis kaip trys“, yra esminis pakeitimas. Padvigubinant muitinės įstaigų, kurios gali dalyvauti atliekant TIR operaciją, skaičių, siūlomu daliniu pakeitimu būtų padidintas TIR sistemos konkurencingumas ir sudarytos gerokai palankesnės sąlygos transporto sektoriui. Kartu, remiantis Rusijos Federacijos pasiūlymu, būtų išlaikyta galimybė susitariančiosioms šalims apriboti jų teritorijoje esančių muitinės įstaigų skaičių, kad būtų išvengta galimos rizikos jų valstybės biudžetui. Šis siūlomas dalinis pakeitimas turėtų būti svarstomas kartu su pasiūlyta nauja 18 straipsnio aiškinamąja pastaba.

Pasiūlymą dėl TIR konvencijos 18 straipsnio aiškinamosios pastabos parengė TIR vykdomoji taryba (Administracinio komiteto įgaliojimu). Juo siekiama papildyti siūlomą 18 straipsnio dalinį pakeitimą, kuris suteikia galimybę Konvencijos šalims savo teritorijoje paskirti mažiau išvykimo ir (arba) paskirties muitinės įstaigų. Siūlomoje naujoje aiškinamojoje pastaboje nustatomas reikalavimas, kad jei kurioje nors Konvencijos šalyje muitinė apriboja didžiausią

išvykimo (arba paskirties) muitinės įstaigų skaičių, ši informacija turi būti viešai prieinama, taip pat pateikta TIR vykdomajai tarybai. Šis mechanizmas leistų transporto sektoriui išvengti teisinių ir logistinių sunkumų, jei tokių apribojimų būtų nustatyta.

Pasiūlymu dėl TIR konvencijos 6 straipsnio 2 dalies aiškinamosios pastabos dalinio pakeitimo, žodžius „šalies muitinė gali patvirtinti kelias asociacijas“ pakeičiant žodžiais „Susitariančiosios šalies muitinė gali suteikti teisę kelioms asociacijoms“, bus užtikrintas didesnis teksto nuoseklumas, o pats pasiūlymas yra techninio pobūdžio.

Siūlomu TIR konvencijos 9 priedo I dalies 1 punkto daliniu pakeitimu, žodžius „Susitariančiosios šalys“ pakeičiant žodžiais „Susitariančiosios šalies muitinė arba kitos kompetentingos institucijos“, siekiama išplėsti nuostatos taikymo sritį ir suteikti daugiau lankstumo, atsižvelgiant į tai, kad įvairių Konvencijos šalių administracinė tvarka yra nevienoda. Analogiškai pirmiau apibūdintam 6 straipsnio 1 dalies daliniam pakeitimui, šis siūlomas dalinis pakeitimas grindžiamas Rusijos Federacijos pasiūlymu. Pats pasiūlymas išplėstų nuostatos taikymo sritį ir suteiktų reikiamo lankstumo.

Konsultacijos dėl pasiūlytų dalinių pakeitimų su valstybėmis narėmis vyko TIR muitinių ekspertų grupėje (koordinavimas, Ženeva). Tolesnės konsultacijos vyko Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos (UNECE) Su transportu susijusių muitinės klausimų darbo grupės sesijose.

Iš vidaus koordinavimo veiklos ir bendrų diskusijų su valstybėmis narėmis TIR muitinių ekspertų grupėje aiškiai matyti, kad prieštaravimų dėl siūlomų dalinių pakeitimų nėra.

4. TEISINIS PAGRINDAS

4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

4.1.1. Principai

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje numatyti sprendimai, kuriais „*nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą*“.

Sąvoka „*teisinę galią turintys aktai*“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „*gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimanų teisės aktų [...] turinį*“³.

4.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Administracinis komitetas yra įsteigtas susitarimu, būtent Muitinės konvencija dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR knygelėmis.

Aktas, kurį turi priimti Administracinis komitetas, yra teisinę galią turintis aktas. Numatomas aktas bus privalomas pagal tarptautinę teisę, vadovaujantis Muitinės konvencijos dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR knygelėmis 59 ir 60 straipsniais.

Numatomu aktu TIR konvencijos institucinė struktūra nepapildoma ir nekeičiama.

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

³ 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Vokietija prieš Tarybą*, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 punktai.

4.2. Materialinis teisinis pagrindas

4.2.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio Sąjungos vardu nustatoma pozicija, tikslo ir turinio. Jeigu numatomu aktu siekiama dviejų tikslų arba jį sudaro dvi dalys ir jeigu vieną iš tų tikslų ar dalių galima laikyti pagrindiniu tikslu arba pagrindine dalimi, o kita dalis ar kiti tikslai yra tik papildomi, sprendimas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį turi būti grindžiamas tik vienu materialiniu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbesnis tikslas arba dalis.

4.2.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Pagrindinis numatomo akto tikslas ir turinys yra susiję su bendra prekybos politika.

Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 207 straipsnis.

4.3. Išvada

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 207 straipsnis kartu su 218 straipsnio 9 dalimi.

5. NUMATOMO AKTO SKELBIMAS

Administracinio komiteto aktu bus iš dalies pakeista Muitinės konvencija dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR knygelėmis ir jos priedai, todėl tikslinga priimtą aktą paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi TIR konvencijos administraciniame komitete dėl pasiūlymo iš dalies pakeisti Muitinės konvenciją dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR knygelėmis

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 straipsnį kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 2112/78⁴ Europos ekonominės bendrijos vardu buvo patvirtinta ir Bendrijoje 1983 m. birželio 20 d. įsigaliojo⁵ 1975 m. lapkričio 14 d. Muitinės konvencija dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR knygelėmis (toliau – TIR konvencija);
- (2) pagal TIR konvencijos 59 ir 60 straipsnius Administracinis komitetas gali priimti dalinius pakeitimus dviejų trečdalių dalyvaujančių ir balsuojančių susitariančiųjų šalių balsų dauguma;
- (3) 2019 m. birželio mėn. vyksiančioje neeilinėje sesijoje Administracinis komitetas turi priimti keletą TIR konvencijos ir jos priedų dalinių pakeitimų;
- (4) tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Administraciniame komitete, nes daliniai pakeitimai bus privalomi Sąjungai;
- (5) siekiant atsižvelgti į tai, kad įvairių susitariančiųjų šalių administracinė tvarka yra nevienoda, būtina išplėsti TIR konvencijos 6 straipsnyje nustatytų subjektų mastą ir atitinkamos aiškinamosios pastabos bei TIR konvencijos 9 priedo taikymo sritį, kad būtų suteikta galimybė institucijai, kuriai pavesta suteikti teisę asociacijai būtų TIR procedūra besinaudojančių asmenų garante, paskirti kitą nei muitinė instituciją;
- (6) siekiant sudaryti palankesnes sąlygas logistikos grandinės subjektams taikyti TIR konvenciją ir didinti tarptautinio transporto sektoriaus, kuriam taikoma TIR konvencija, konkurencingumą, būtina iš dalies pakeisti 18 straipsnį, padidinant muitinės įstaigų, kurios gali dalyvauti atliekant TIR operaciją, skaičių. Kartu numatoma galimybė susitariančiosios šalies muitinei apriboti muitinės įstaigų, kurios gali dalyvauti jos teritorijoje atliekant TIR operaciją, skaičių su sąlyga, kad ji apie tokius apribojimus informuos visuomenę ir TIR vykdomąją tarybą,

⁴ 1978 m. liepos 25 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2112/78 dėl Muitinės konvencijos dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR knygelėmis (TIR konvencija) 1975 m. lapkričio 14 d. Ženevoje sudarymo (OL L 252, 1978 9 14, p. 1).

⁵ OL L 31, 1983 2 2, p. 13.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Administracinio komiteto šešiasdešimt devintojoje arba septyniasdešimtojoje sesijoje, grindžiama prie šio sprendimo pridėtais dalinių pakeitimų projektais.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*